

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē

॥ tripañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ tripañcāśaḥ sargaḥ ॥

sītayā rāvaṇasya dhikkāraṇam

khamutpatantaṃ taṃ dṛṣṭvā
maithilī janakātmajā |
duḥkhitā paramōdvignā
bhayē mahati vartinī ॥ 3.53.1 ॥

rōṣarōdanatāmrākṣī
bhīmākṣaṃ rākṣasādhipam |
rudatī karuṇaṃ sītā
hriyamāṇā tamabravīt ॥ 3.53.2 ॥

na vyapatrapasē nīca
karmaṇānēna rāvaṇa |
jñātvā virahitāṃ yō māṃ
cōrayitvā palāyasē ॥ 3.53.3 ॥

tvayaiva nūnaṃ duṣṭātman
bhīruṇā hartumicchatā |
mamāpavāhitō bhartā
mṛgarūpēṇa māyayā ॥ 3.53.4 ॥

yō hi māmudyatastrātum
 sō'pyayaṃ vinipātitaḥ |
 gṛdhrarājaḥ purāṇō'sau
 śvaśūrasya sakhā mama || 3.53.5 ||

paramaṃ khalu tē vīryaṃ
 dṛśyatē rākṣasādhamā |
 viśrāvya nāmadhēyaṃ hi
 yuddhē nāsmi jitā tvayā || 3.53.6 ||

īdṛśaṃ garhitaṃ karma
 kathaṃ kṛtvā na lajjasē |
 striyāścāharaṇaṃ nīca
 rahitē ca parasya ca || 3.53.7 ||

kathayiṣyanti lōkēṣu
 puruṣāḥ karma kutsitam |
 sunṛśaṃsamadharmiṣṭhaṃ
 tava śauṭīryamāninaḥ || 3.53.8 ||

dhik tē śauryaṃ ca sattvaṃ ca
 yattvayā kathitaṃ tadā |
 kulākrōśakaraṃ lōkē
 dhik tē cāritramīdṛśam || 3.53.9 ||

kiṃ śakyaṃ kartumēvaṃ hi
 yajjavēnaiva dhāvasi |
 muhūrtamapi tiṣṭha tvaṃ
 na jīvan pratiyāsyasi || 3.53.10 ||

nahi cakṣuḥpathaṃ prāpya
 tayōḥ pārthivaputrayōḥ |
 sasainyō'pi samarthastvaṃ
 muhūrtamapi jīvitum || 3.53.11 ||

na tvaṃ tayōḥ śarasparśa
 sōḍhuṃ śaktaḥ kathañcana |
 vanē prajvalitasyēva
 sparśamagnērvihaṅgamaḥ || 3.53.12 ||

sādhu kṛtvā'tmanaḥ pathyaṃ
 sādhu mām muñca rāvaṇa |
 matpradharsaṇasaṅkruddhō
 bhrātrā saha patirmama || 3.53.13 ||

vidhāsyati vināśāya
 tvaṃ mām yadi na muñcasi |
 yēna tvaṃ vyavasāyēna
 balānmām hartumicchasi || 3.53.14 ||

vyavasāyastu tē nīca
 bhaviṣyati nirarthakaḥ |
 nahyahaṃ tamapaśyanti
 bhartāraṃ vibudhōpamam || 3.53.15 ||

utsahē śatruvaśagā
 prāṇān dhārayituṃ ciraṃ |
 na nūnaṃ cātmanaḥ śrēyaḥ
 pathyaṃ vā samavēkṣasē || 3.53.16 ||

mṛtyukālē yathā martyō
 viparītāni sēvatē |
 mumūrṣūṇām tu sarvēśām
 yat pathyaṃ tanna rōcatē || 3.53.17 ||

paśyāmīha hi kaṇṭhē tvām
 kālapāśāvapāśitam |
 yathā cāsmin bhayasthānē
 na bibhēṣi niśācara || 3.53.18 ||

vyaktaṃ hiraṇmayāmstvaṃ hi
 sampaśyasi mahīruhān |
 nadīṃ vaitaraṇīm ghōrām
 rudhiraughavivāhinīm || 3.53.19 ||

khadgapatravanaṃ caiva
 bhīmaṃ paśyasi rāvaṇa |
 taptakāñcanapuṣpām ca
 vaidūryapravaracchadām || 3.53.20 ||

drakṣyasē śālmalīm tīkṣṇā -
 māyasaiḥ kaṇṭakaiścitām |
 nahi tvamīdṛśaṃ kṛtvā
 tasyālīkaṃ mahātmanaḥ || 3.53.21 ||

dhārituṃ śakṣyasi ciraṃ
 viṣaṃ pītvēva nirghṛṇa |
 baddhastvaṃ kālapāśēna
 durnivārēṇa rāvaṇa || 3.53.22 ||

kva gatō lapsyasē śarma
 mama bharturmahātmanaḥ |
 nimēṣāntaramātrēṇa
 vinā bhrātaramāhavē || 3.53.23 ||

rākṣasā nihatā yēna
 sahasrāṇi caturdaśa |
 kathaṃ sa rāghavō vīraḥ
 sarvāstrakuśalō balī || 3.53.24 ||

na tvāṃ hanyāccharaistīkṣṇai -
 riṣṭabhāryāpahāriṇam |
 ētaccānyacca paruṣaṃ
 vaidēhī rāvaṇāṅkagā |
 bhayaśōkasamāviṣṭā
 karuṇaṃ vilalāpa ha || 3.53.25 ||

tadā bhṛśārtāṃ bahu caiva bhāṣiṇīṃ
 vilāpapūrvaṃ karuṇaṃ ca bhāminīm |
 jahāra pāpastaruṇīṃ vicēṣṭatīṃ
 nṛpātmajāmāgatagātravēpathuḥ || 3.53.26 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye
 aranyakāṇḍē tripañcāśaḥ sargaḥ ||